`
ވޮލިއުމް: 48 އ ދ ދު: 315 ތާރީޚު: 7 ޖުމާދ ލްއާޚިރާ 1440 – 12 ފެބުރުވ ރީ 2019 އ ންގާރ
ގ ވާއިދު ނ ންބ ރު: 2019/R-310
ތިމާވެށި ޙިމާޔ ތްކުރުމާބެހޭ ގ ވާއިދު
ށ.ނޫމ ރާ
ރ އީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އޮފީސް
 ގ ވާއިދުތ ކާއި އުސޫލުތ އް ގެޒެޓުގ އި ޝާއިޢުކޮށްދިނުމ ށް އެދި
ބޮޑުތ ކުރުފާނުމ ގު
ފޮނުއްވާނީ mv.gov.po@legalaffairsއ ށެވެ.
މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ
ފޯނު: 3336102 ،3336211
ފެކްސް: 331 0274
ވެބްސ އިޓް: www.gazette.gov.mv

ވޮލިއުމް: 48 އަދަދު: 315 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
`
މިލަދުންމަޑުލު އުތުރުބުރީ ނޫމަރާ ކައުންސިލް
ށ.ނޫމަރާ،
ދިވެހިރާއްޖެ.
ތިމާވެށި ޙިމާޔަތްކުރުމާބެހޭ ގަވާއިދު
ތަޢާރަފާއި ނަން 1. (ހ) މިއީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 7/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިދާރީ ދާއިރާތައް ލާމަރުކަޒީ އު ސޫލުން
ހިންގުމުގެ ޤާނޫނު(ގެ 151 ވަނަ މާއްދާއިން މިލަދުންމަޑުލު އުތުރުބުރީ ނޫމަރާ
ކައުންސިލަށް ލިބިދޭ ބާރުގެ ދަށުން، ލޯކަލް ގަވަރމަންޓް އޮތޯރިޓީގެ މަޝްވަރާޔާއެކު،
އެ މާއްދާގެ (ޅ) ގެ ދަށުން ކައުންސިލުން ކަނޑައަޅައިފައިވާ ރަށްތަކުގެ ތިމާވެށި
ޙިމާޔަތްކުރުމާއި، ތިމާވެށްޓަށް ގެއްލުންދޭ ފަރާތްތަކާމެދު ކައުންސިލަށް އެޅިދާނެ
ފިޔަވަޅުތައް ބަޔާންކުރުމުގެ ގަވާއި ދެވެ.
(ށ) މި ގަވާއިދަށް ކިޔާނީ، "ތިމާވެށި ޙިމާޔަތްކުރުމާބެހޭ ގަވާއިދު" އެވެ.
ޢަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚު 2. މި ގަވާއިދަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާނީ ، ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި މި ގަވާއިދު ޝާއިޢުކުރާ ދުވަހުން
ފެށިގެންނެވެ.
ތިމާވެށި ޙިމާޔަތްކޮށް 3. ރާއްޖޭގެ ތިމާވެށީގައި ހިމެނޭ ރާއްޖޭގެ ފަސްގަނޑާއި، ފެނާއި، ގަސްގަހާގެއްސާއި،
ރައްކައުތެރިކުރުމަށް
ގޮނޑުދޮށްތަކާއި، ފަޅުފަޅާއި، ފަރުފަރާއި، މިނޫންވެސް މިފަދަ ތަންތަނާއި، ކަނޑުތަކާއި ޖައްވާއި
ސަމާލުކަން ދިނުން
އެ ތަންތަނުގައިވާ ތަކެއްޗާއި، އެ ތަންތަނުގައި އުޅޭ ތަކެތީގެ ތެރެއިން އިންސާނުންނަށް
ގެއްލުންދޭ ނުވަތަ އުނދަގޫކުރާ ތަކެތި ފިޔަވައި އެހެނިހެން ތަކެތި ރައްކައުތެރިކޮށް ދެމެހެއްޓުމާއި،
އެ ތަންތަނާއި ތަކެތީގެ ސަބަބުން ލިބޭ ފައިދާތައް ދަމަހައްޓައި އިތުރުކުރުމަކީ ރާއްޖޭގެ
ދެމިއޮތުމަށާއި ރާއްޖޭގެ ކުރިއެރުމަށް ހިއްސާކޮށްދޭނެ ކަންތައްތަކެއްކަމަށްވާތީ، މިކަންކަމުގެ
މައްޗަށް ކައުންސިލުންނާއި، ކައުންސިލުގެ ދާއިރާތަކަށް ނިސްބަތްވާ ހުރިހާ ރައްޔިތުން ޚާއްޞަ
ސަމާލުކަމެއް ދޭންވާނެއެވެ.
ތިމާވެށި ރައްކައުތެރިކުރުމާއި 4. ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/93 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ތިމާވެށި ރައްކާތެރިކޮށް ދެމެހެއްޓުމާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ
ދެމެހެއްޓުމާބެހޭ ސިޔާސަތު
ދަށުން ރާއްޖޭގެ ތިމާވެށި ޙިމާޔަތްކޮށް ރައްކައުތެރިކޮށް ދެމެހެއްޓުމާ ބެހޭގޮތުން ތިމާވެށްޓާބެހޭ
ތަންފީޒުކުރުން
ވުޒާރާއިން ކަނޑައަޅައިފައިވާ ސިޔާސަތު ތަންފީޒުކުރުމަށް ކައުންސިލުން ސަމާލުކަން ދޭންވާނެއެވެ.
ޤުދްރަތީ ނުވަތަ 5. (ހ) ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/93 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ތިމާވެށި ރައްކާތެރިކޮށް ދެމެހެއްޓުމާބެހޭ
3

ވޮލިއުމް: 48 އަދަދު: 315 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ޠަބީޢީގޮތުގައި ދެމެހެއްޓޭ ޤާނޫނު(ގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ ދަ ށުން ތިމާވެށް ޓާބެހޭ ވުޒާރާއިން ކަނޑައަޅައިފައިވާ ޤުދްރަތީ
ތަންތަނާއި ތަކެތި
ނުވަތަ ޠަބީޢީގޮތުގައި ދެމެހެއްޓޭ ތަންތަނާއި ތަކެތީގެ ތެރެއިން ކައުންސިލުގެ
ޙިމާޔަތްކުރުން
އިޚްތިޞާޞްގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ތަންތަނާއި ތަކެތި ކައުންސިލުން ޙިމާޔަތްކުރަންވާނެއެވެ.
(ށ) މި ގަވާއިދަށް ޢަމަލުކުރަން ފެށުމަށްފަހު، މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
ތަންތަނާއި ތަކެތީގެ އިތުރަށް ކައުންސިލުގެ ދާއިރާގެ ތެރެއިން ޤުދުރަތީ ނުވަތަ
ޠަބީޢީގޮތުގައި ދެމެހެއްޓޭނެކަމަށް ކައުންސިލަށް ފެންނަ ތަންތަނާއި ތަކެތި، ސަރުކާރުގެ
ކަމާބެހޭ ވުޒާރާގެ ސަމާލުކަމަށް ކައުންސިލުން ގެންނަންވާނެއެވެ.
ތިމާވެށްޓަށް އަސަރު ފޯރާނެ 6. (ހ) ރާއްޖޭގެ ތިމާވެށްޓަށް ފާހަގަކުރެވޭފަދަ ބަދަލެއް އަތުވެދާނެ އެއްވެސް ޕްރޮޖެކްޓެއް
މިންވަރު ބަޔާންކުރާ ރިޕޯޓް
ކައުންސިލުގެ ދާއިރާގެ ތެރޭގައި ހިންގުމުގު ކުރިން، އެކަމަކުން ތިމާވެށްޓަށް އަސަރު
ފޯރާނެ މިންވަރު ބަޔާންކުރާ ރިޕޯޓެއް ހަދައި، ކައުންސިލަށް ކޮޕީކޮށް، ސަރުކާރުގެ ކަމާބެހޭ
ވުޒާރާއަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާފަދަ، ތިމާވެށްޓަށް އަސަރު ފޯރާނެ މިންވަރު
ބަޔާންކުރާ ރިޕޯޓު ހަދަންޖެހޭ ކަންކަމާއި އުސޫލު ކަނޑައަޅާނީ، ތިމާވެށްޓާބެހޭ ވުޒާރާގެ
މަޝްވަރާގެ މަތިން ކައުންސިލުންނެވެ.
ޕްރޮޖެކްޓް ހުއްޓުވުން 7. ހިންގަމުންދާ ޕްރޮޖެކްޓެއްގެ ސަބަބުން ރާއްޖޭގެ ތިމާވެށްޓަށް ނޭދެވޭ އަސަރެއް ފޯރާކަމަށް
ކައުންސިލަށް ފާހަގަކުރެވިއްޖެ ހިނދެއްގައި، އެ ޕްރޮޖެކްޓެއް ހުއްޓުވުމަށް އެދި ކަމާބެހޭ ވުޒާރާގެ
ސަމާލުކަމަށް އެކަމެއް ގެންނަންވާނެއެވެ.
ކުންޏާއި ތެލާއި ވިހަ ތަކެތި 8. (ހ) ތިމާވެށްޓަށް ގެއްލުން ލިބޭފަދަ ގޮތަކަށް ކައުންސިލުގެ އިޚްތިޞްޞްގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ
އެއްވެސް ތަނަކަށް، ނުރައްކައުތެރި ކުނި ނުވަތަ ތެޔޮ ނުވަތަ ވިހަ ގޭސްފަދަ އެއްޗެއް
އުކާލައި ނުވަތަ އަޅައިގެން ނުވާނެއެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށް ފައިވާ ތަކެތީގެ ތެރެއިން ކޮންމެހެ ން އުކާލަންޖެހޭ ތަކެތި
އުކާލާނެ ނުވަތަ އަޅާނެ ތަނެއް ކައުންސިލުން ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ.
(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބާވަތެއްގެ ކުންޏެއް އެންދުމުގެ ބާރު ލިބިގެންވަނީ
ކައުންސިލަށެވެ.
(ރ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތަކެތި ކައުންސިލުން އަންދާލައިގެން
ނެއްތައިލާނަމަ، އެކަން ކުރަންވާނީ، މީހުންގެ ޞިއްޙަތަށް ގެއްލުންނުވާގޮތަށް، އެކަށީގެންވާ
ރައްކައުތެރިކަމާ އެކުގައެވެ.
(ބ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ތަކެތި ނެއްތައިލުމަށް ކައުންސިލުން ފީއެއް
ނެގުމަކަށް މި ގަވާއިދެއް ހުރަހެއް ނާޅައެވެ.
ގަލާއި ވެއްޔާއި އަކިރި 9. (ހ) ކައުންސިލުގެ ސަރަހައްދުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ތަންތަނާއި، ޤުދްރަތީ ގޮތުން ގަލާއި، ވެއްޔާއި،
4

ވޮލިއުމް: 48 އަދަދު: 315 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ނެގުން އަކިރި އުފެދޭ ތަންތަނުން، ގަލާއި، ވެއްޔާއި އަކިރި ނަގަންވާނީ ތިމާވެށްޓާ ބެހޭ ވުޒާރާގެ
މަޝްވަރާގެ މަތިން ކައުންސިލުން ކަނޑައަޅައިފައިވާ ތަންތަނުން، މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން
ކައުންސިލުން ހުއްދަ ހޯދައިގެންނެވެ.
(ށ) ކައުންސިލުން ހުއްދަ ލިބިގެން، ކައުންސިލުގެ ސަރަހައްދުގައި ހިމެނޭ ރަށްރަށުގެ
ފަޅުފުންކުރާ ކުރުމާއި ޞިނާޢީ މަސައްކަތްކުރުމަށް ކުއްޔަށް ދޫކޮށްފައިވާ ރަށްރަށުގެ
ގޮނޑުދޮށާއި ފަޅު ސާފުކުރުމުގެ ގޮތުން އަކިރި ނަގާ ނެގުން މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި
ބުނެފައިވާ އަކިރި ނެގުމުގެ ތެރެއަކު ނުހިމެނެއެވެ.
(ނ) މި ގަވާއިދަށް ޢަމަލުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން ސަރުކާރުގެ ކަމާބެހޭ ފަރާތްތަކުގެ ހުއްދަ
ލިބިގެންނާއި ، މި ގަވާއިދަށް ޢަމަލުކުރަން ފެށުމަށްފަހު ކައުންސިލުން ހުއްދަ ލިބިގެން
އެ ކައުންސިލެއްގެ ސަރަހައްދުގައި ހިމެނޭ ރަށްރަށުގެ ފަޅުފުންކުރާ ކުރުމަށް ވެލި ނަގާ
ނެގުން މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނެފައިވާ ވެލި ނެގުމުގެ ތެރެއަކު ނުހިމެނެއެވެ.
ހުއްދަ ހޯދުން 10. މި ގަވާއިދުގެ 9 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ވެއްޔާއި އަކިރި ނެގުމަށް ކަމާބެހޭ ވުޒާރާގެ
މަޝްވަރާގެ މަތިން ކައުންސިލުން ކަނޑައަޅައި އާންމުކުރާ ތަންތަނުން، ވެއްޔާއި އަކިރި
ނަގަންވާނީ، ވެއްޔާއި އަކިރި ނެގުމުގެ ހުއްދައަށް އެދޭ ފޯމު ފުރިހަމަކޮށްފައި އެ ފޯމު
ކައުންސިލަށް ހުށަހަޅައި، އެކަމަށް ކައުންސިލުން ކަނޑައަޅާ ފީއެއް ދައްކައި، ކައުންސިލުގެ ހުއްދަ
ލިޔުމަކުން ހޯދުމަށް ފަހުގައެވެ.
ހުއްދަދެވޭ މުއްދަތު 11. މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ވެލި ނުވަތަ އަކިރި ނެގުމުގެ ހުއްދަ ދެވޭނީ ހުއްދަ ދޫކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެން
ގިނަވެގެން 2 (ދޭއް) މަސްދުވަހަށެވެ. ނަމަވެސް، ވެލި ނުވަތަ އަކިރި ނަގަން ދީފައިވާ ހުއްދައިގެ
މުއްދަތު ހަމަވުމުގެ ކުރިން، މުއްދަތު އިތުރުކުރަން ކައުންސިލަށް ހުށަހަޅައިފިނަމަ، އިތުރު
1 (އެކެއް) މަސްދުވަހަށް ހުއްދައިގެ މުއްދަތު އިތުރުކޮށް ދެވިދާނެއެވެ.
ރިޕޯޓް ހުށަހެޅުން 12. މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ހުއްދަލިބިގެން، ވެއްޔާއި އަކިރި ނެގިގޮތުގެ ރިޕޯޓެއް ފުރިހަމަކުރުމަށްފަހު،
ހުއްދަ ލިބުނު ފަރާތުން ، ހުއްދައިގައިވާ މުއްދަތަށް، އެ ރިޕޯޓް، ކޮންމެ މަހަކު ކައުންސިލަށް
ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
ކައުންސިލުގެ ސަރަހައްދު ގެ 13. ކައުންސިލުގެ ސަރަހައްދުގެ ތެރެއިން ވެއްޔާއި އަކިރި ނަގާ ތަންތަނާއި، އެ ތަކެތި ނަގާ ބޭނުމާއި،
ތެރެއިން ވެއްޔާއި އަކިރި
ނަގާ އަދަދާއި ތާރީޚު އެނގޭގޮތަށް، އެ މަޢުލޫމާތުތައް ކައުންސިލުން ބަލަހައްޓަންވާނެއެވެ.
ނަގާ ތަންތަނުގެ މަޢުލޫމާތު
ބެލެހެއްޓުން
ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ހޯދުން 14. މި ގަވާއިދުގެ 10 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހުއްދައިގެ އިމުގެ ބޭރުން ކުރާ ކަމަކުން،
ނުވަތަ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ކުރާ ކަމަކުން، ކައުންސިލުގެ އިޚްތިޞާޞްގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ތަނެއްގެ
ތިމާވެށްޓަށް ނޭދެވޭ އަސަރެއް ފޯރާފަދަ ކަމެއް އެއްވެސް ފަރާތަކުން ކޮށްފިނަމަ، ޝަރީޢަ ތް
މެދުވެރިކޮށް ބަދަލު ހޯދުމުގެ އިޚްތިޔާރު ކައުންސިލަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
ގަވާއި ދާ ޚިލާފުވުން 15. (ހ) މި ގަވާއިދުގައި ހިމެނިފައިވާ ކަންކަމާ ޚިލާފުވާ ފަރާތްތަކާމެދު، އެހެން ޤާނޫނަކުން ނުވަތަ
5

ވޮލިއުމް: 48 އަދަދު: 315 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ގަވާއިދަކުން ވަކިގޮތަކަށް ޢަމަލުކުރުމަށް ކަނޑައަޅައިފައިނުވާ ކަންކަމުގައި،
ފުރަތަމަފަހަރަށް ނަސޭހަތް ދިނުމަށްފަހު، ދެވަނަފަހަރަށް ކުށް ތަކުރާރުކޮށްފިނަމަ، 500/-
(ފަސްސަތޭކަ) ރުފިޔާއާއި 1000/- (އެއްހާސް) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން
ޖޫރިމަނާކުރުން؛ ތިންވަނަ ފަހަރަށް ތަކުރާރުކޮށްފިނަމަ، 1000/- (އެއްހާސް) ރުފިޔާއާއި
3000/- (ތިން ހާސް) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުން؛ ހަތަރުވަނަ ފަހަރަށް
ތަކުރާރުކޮށްފިނަމަ، 3000/- (ތިންހާސް) ރުފިޔާއާއި 5000/- (ފަސްހާސް) ރުފިޔާއާ
ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުން؛ އަދި ހަތަރު ފަހަރަށްވުރެ އިތުރަށް ކުށް ތަކުރާރުވާ
ކޮންމެ ފަހަރަކު، 5000/- (ފަސްހާސް) ރުފިޔާއިން ޖޫރިމަނާކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު،
މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ކައުންސިލަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
(ށ) މިހެން މި ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައި ވީނަމަވެސް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/93
(ދިވެހިރާއްޖޭގެ ތިމާވެށި ރައްކާތެރިކޮށް ދެމެހެއްޓުމާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 9 ވަނަ މާއްދާގެ
ދަށުން ޖޫރިމަނާނެގުމަށް މި ގަވާއިދު ހުރަހެއް ނާޅައެވެ.
މި ގަވާއި ދުގެ ދަށުން 16. މި ގަވާއިދު ނަގަހައްޓައި ހިންގުމަށްޓަކައި ކައުންސިލުގެ އިޚްތިޞާޞްގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ
ކަނޑައަޅާ އުސޫލުތައް
ސަރަހައްދުތަކާ ގުޅޭގޮތުން މި ގަވާއިދުގެ ދަށުން ހަދަންޖެހޭ އުސޫލުތައް، މި ގަވާއިދަށް
ޢަމަލުކުރަން ފަށާތާ 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ހަދައި، އެ އުސޫލުތައް އާންމުކޮށް
ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.
މާނަކުރުން 17. (ހ) "ކައުންސިލް" މި ގަވާއިދުގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާނަމަ، ކައުންސިލްކަމަށް
ބުނެފައި އެވަނީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިދާރީ ދާއިރާތައް ލާމަރުކަޒީ އުސޫލުން ހިންގުމުގެ
ޤާނޫނު (7/2010) ގެ ދަށުން އިންތިޚާބުކޮށްފައިވާ މިލަދުންމަޑުލު އުތުރުބުރީ ނޫމަރާ
ކައުންސިލަށެވެ.
(ށ) "ތިމާވެށްޓާބެހޭ ވުޒާރާ" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، މި ގަވާއިދުގެ ވަކި ތަނެއްގައި ވަކި
ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާނަމަ، ތިމާވެށްޓާބެހޭ ކަންތައްތައް ހިންގުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު
ހަވާލުކޮށްފައިވާ ސަރުކާރުގެ ވުޒާރާއަކަށެވެ.
6